

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

асп. Коблянська І.І., студент Деркачова М.Г.

Економіка багатьох країн, які здійснили потужний ривок у сім'ю світових лідерів, сьогодні будується, у першу чергу, на реалізації наукових досягнень.

Так, у економічно розвинених країнах 85-90% приросту ВВП припадає на виробництво наукомісткої продукції. Дослідження, проведені у Франції, Великобританії та Німеччині свідчать, що інноваційно активними є 70-82% підприємств цих країн.

За останнє десятиліття динамічне зростання, засноване на розвитку наукомістких галузей, було продемонстроване Південною Кореєю, Тайванем, Сінгапуром. Цьому сприяло створення відповідного інвестиційного клімату, забезпечення високих темпів розвитку науки й інновацій (особливо у експортоорієнтованих галузях, які виробляють технічно складні товари – електроніку й автомобілі) та широкого доступу населення до різних форм творчості.

Характерними рисами інноваційної політики промислово розвинених країн на сучасному етапі розвитку є такі:

- органічне поєднання діяльності корпорацій та малих інноваційних структур;
- політичний, законодавчий і бюджетний процеси ґрунтуються на визначенні пріоритетів інноваційного науково-технічного розвитку та їх першочерговому фінансуванні;
- розвиненість фінансових інструментів реалізації інноваційної політики;
- сприяння розвитку венчурних фірм;
- стимулювання підприємств різних форм власності до збільшення витрат на НДДКР;
- спрощення передачі технологій з федеральних науково-дослідних установ малим фірмам;
- заохочення співробітництва і кооперації у сфері НДДКР.

Для аналізу інноваційної діяльності в практиці зарубіжних компаній використовується система показників, складовими якої є такі:

- наукомісткість, що характеризує частку витрат на НДДКР у загальному обсязі продажу чи питому вагу працівників, зайнятих у сфері НДДКР у загальній кількості працюючих (до наукомістких відносяться фірми, в яких розрахункове значення показника більше 4-5%, наприклад, «Сіменс» (Німеччина), «Хітачі» (Японія));

- прогресивність технології;

- показник інновативності «ГАТ», що характеризує період часу від моменту усвідомлення потреби чи появи попиту на товар до моменту його відвантаження;

- термін самоокупності, що характеризує період часу від початку досліджень до моменту, коли прибуток від продажу нового виробу окупить всі витрати на НДДКР тощо.

Підвищення ефективності НДДКР у японських фірмах ґрунтується на інституалізації та ієрархізації зв'язків між постачальниками та виробниками, що дозволяє забезпечити високу якість сировини та сприяє переозброєнню виробництва.

Європейські фірми намагаються передати постачальникам більшу частину виробничого циклу, зосереджуючись на початковій (розробка та конструювання) та завершальній стадіях. Такий підхід дозволяє контролювати проміжні стадії виробництва, де й зосереджено переважне використання новітніх технологій.

Зарубіжний досвід свідчить, що ефективне впровадження інновацій потребує зміни процесу мислення – формування нової культури управління, в основі якої розвиток ринкових відносин, формування відповідального демократичного суспільства, сприяння творчому розвитку всіх верств населення. Саме тому у зарубіжній практиці управління інноваційними процесами значна увага приділяється управлінню людськими ресурсами компанії: визначення ставлення працівників до змін; окреслення ситуацій, у яких застосування влади сприятиме адаптації учасників до реорганізаційного процесу.

Світова практика інноваційного розвитку доводить необхідність та доцільність впровадження інноваційної моделі на рівні держави, регіону та окремого підприємства. Найважливішим завданням у забезпеченні інноваційного розвитку є вибір ефективних інструментів реалізації, що визначається метою, наявними фінансовими ресурсами та інноваційними можливостями.